

בשנה

ידיעות קיבוץ הזורע - כ"ז באלול התשע"ט - 26.09.2019

ענייני השעה - סיכום הבחירות לכנסת
מוריס הרמן | עמוד 5

על הדבש ועל העוקץ - ריאיון עם רענן פרנס
אילת ראטס | עמוד 6

התנדבות • עזרה • תרומה - אברהם לוי
אילת ראטס | עמוד 9

3 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

ברכת המזכירה / שרה מענית
עדכון קצר וברכה מועדת קליטה / תרצה שמע
עדכון מאגף הבריאות / הדר ירון וקורן רביב
עדכוני תרבות / נטע הרפז

5 | ענייני השעה

סיכום הבחירות לכנסת ה-22 בהזורע / מוריס הרמן

6 | על הדבש ועל העוקץ

ריאיון עם רכז המשק - רענן פרנס / אילת ראטס

8 | התנדבות•עזרה•תרומה

אברהם לוי / אילת ראטס

10 | שביליסטים

יומן מסע / ניר רענן

11 | היה היה

ראש השנה / צוות הארכיון

12 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'
טיפת מיתולוגיה / אהוד דור
קווים לדמות / שבתאי פרידמן וריימונד אליס

13 | לקראת שבת

פרשות השבועיים / דובי זמר
אחרי הכל שיר
סוף פסוק

15 | לוח מודעות

16 | שו"ת

ליאון גבאי / דני נהב

מערכת בשער

עורכת

אילת ראטס

עיצוב ועריכה גרפית

אנה אברילאל

טלפון

050-7450642

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

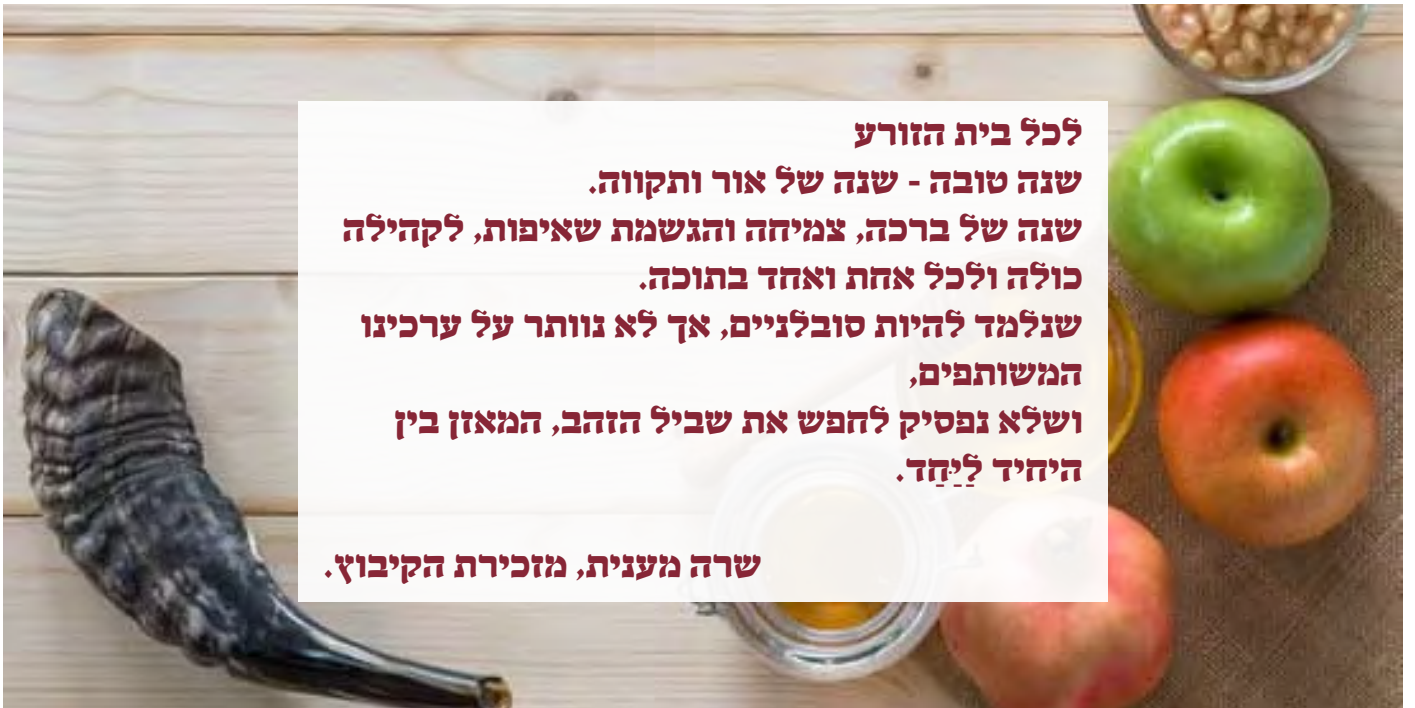
דוד ראטס

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בכיליון זה

שרה מענית, תרצה שמע, הדר ירון
וקורן רביב, נטע הרפז, מוריס הרמן,
רענן פרנס, אברהם לוי, ניר רענן,
צוות הארכיון, בועז בש מרץ', אהוד דור,
שבתאי פרידמן, ריימונד אליס, דובי זמר,
ליאון גבאי, דני נהב ואילת ראטס.

**לכל בית הזורע
שנה טובה - שנה של אור ותקווה.
שנה של ברכה, צמיחה והגשמת שאיפות, לקהילה
כולה ולכל אחת ואחד בתוכה.
שנלמד להיות סובלניים, אך לא נוותר על ערכינו
המשותפים,
ושלא נפסיק לחפש את שביל הזהב, המאזן בין
היחיד לַיָּחַד.
שרה מענית, מזכירת הקיבוץ.**

עדכון קצר וברכה מועדת קליטה

שנמשיך לעמול ולהתאמץ כדי לשמור על
קהילה גדולה ומגוונת.
שהדשאים, גני הילדים וחצרות הבתים יהיו
מלאים בצחוק מתגלגל של ילדים.
שנדע לקבל ולהודות על כל השפע והטוב
שקיים אצלנו.
והכי חשוב, שנלמד לחיות ביחד, באחוה
ואהבה,
ושנהיה אחד לשני רעים, אחים ושכנים טובים,
גם השנה.

שתהיה שנה נפלאה ומלאה בטוב.

שלכם,
תרצה שמע
רכזת ועדת קליטה

**"כל שנה ושנה מודיק הדשא
ועולה החמה ויורד המטר.
כל שנה ושנה אדמה מתחדשת,
מלבין החצב ומזהיב ההדר.
כל שנה נולדים אנשים לרוב
לדמעות ולצחוק, לאחוה ושנאה.
יש מישהו הרוצה רק טוב, גם השנה..."**
(לאה גולדברג)

ערב ראש השנה תש"פ, נמצאות בקיבוץ הזורע
19 משפחות בתהליך קליטה, מהן 17 משפחות
של בני קיבוץ ועוד שתי משפחות המגיעות
מחוץ לקיבוץ - כולן בחרו להקים את ביתן
בקיבוץ הזורע ולהיות חלק מהקהילה שלנו.
בשמי ובשם כל חברי ועדת קליטה היקרים
והמסורים, שעושים עבודה נפלאה: אפרים
טיקטין, מרים גרוס, שרה מענית, מרסיה שחורי,
דני אלבוחר, אורי חץ, יורם לביא, שחף דור
ואורי מורים, אני רוצה לברך את 19 המשפחות
הנקלטות, את כל חברי ותושבי קיבוץ הזורע ואת
כל בני הזורע, שנמצאים אי שם בדרכם אלינו,
בברכת שנה טובה.

הרחבת שירותי השטח

שינויים דמוגרפיים בקיבוץ, במקביל להתפתחות הרפואה ולמגמות תרבותיות וטכנולוגיות בתחום ההזדקנות, הביאו לכך שכמו בכל העולם, גם אנחנו עוסקים יום יום באתגרים רבים, הקשורים לפתרונות סיעוד בבתיים. שמנו לעצמנו למטרה, לטפח ולפתח את שירותי השטח הקיימים בקיבוץ, וליצור אלטרנטיבה נוחה ומשתלמת, שתהווה נדבך מרכזי וחשוב בסל שירותי הסיעוד של הקיבוץ המתחדש.

שירותי השטח, שניתנים בהזרע מאז השינוי, כוללים ניקיון בסיסי לחברים מעל גיל 80 ומטפלת שטח במשרה חלקית. מספר החברים שזכאים וזקוקים לשירותים אלה, מחייב להגדיל את המערך ולשכללו, כך שיוכל לתת בעתיד סיוע, תמיכה וליווי בתחומים שונים, ביניהם התאמות מגורים, נגישות, תחזוקה, העסקת מטפלות ועובדים זרים וגם אוזן קשבת לנושאים נוספים. רוב העבודה נעשית מול החבר ומשפחתו, אך קיימת מעורבות רבה של גורמים נוספים, כגון ענפי הקיבוץ וגופים חיצוניים - בעיקר הביטוח הלאומי וחברות סיעוד (לעיתים גם משרד הבריאות, משרד הרווחה, המשרד לאזרחים ותיקים, משרד השיכון, קופת החולים, והמועצה האזורית).

כל מקרה הוא אחר ומחייב שיתוף פעולה וגישה פרטנית לכל משפחה, תשומת לב, דיוק והיכרות לעומק של המערכות הציבוריות, אשר בימינו כבר אינן מתנהלות, על פי רב, מול הקיבוץ, אלא מול החבר בלבד (כמו שאר האזרחים במדינה). לאחר שהושגו הכרה ומימון, יש להתאים את השירותים הנכונים, ובדרך כלל גם יידרשו ליווי ותמיכה ארוכי טווח לאדם ולמשפחתו, החווים תהליכי הסתגלות דינאמיים, המציבים כל העת

אתגרים חדשים. לדוגמה, אדם שזקוק לאמצעי עזר לניידות ומתגורר בבית עם מדרגות - יש להתאים את הבית עבורו. דוגמה נוספת: במצב של צורך בהעסקת עובד זר - הבית צריך להיות מותאם למגורים של אדם נוסף ונדרשים אישורים רבים, השגת מקורות מימון, והתמצאות בחוקים ובנהלים.

בחודשים האחרונים התחלנו ליצור תשתית להרחבת פעילות השטח:

- כתיבת נוהל להתאמות בבתיים במצבי טרום-סיעוד (בנוסף לתקנון במצבי סיעוד, שכבר היה קיים), בשיתוף עם הנהלת הקהילה.

- הקמת צוות לקידום חוק סיעוד, המורכב מנעמה - העובדת הסוציאלית, נעמי שורוב, מעין ארז, והדר ירון.

- בניית 'פורום קשישים', לקיום התייעצות משותפת וקידום שיתופי פעולה בתחום הסיעוד, בגיל השלישי והרביעי - עם נעמה, ענבל מירון, נטע שלח והדר.

- הגדרה מחדש של תפקיד מטפלות השטח, אותו ממלאות כעת מורית מנדלמן (רפאלי) ורחלי שרון.

- אחרי החג תצטרף לריכוז צוות השטח שולה נצר, בעלת ניסיון רב שנים בסיעוד בקיבוצים ובניהול צוות עובדים. שולה, חברת קיבוץ דברת, תפקח על תחום הניקיון והסיעוד, תרכז את עבודת מטפלות השטח ותצטרף לצוותים שנזכרו לעיל.

אנו מאמינים, שאנו בדרך לבניית מערך שייתן מענה טוב ומקיף, לאפשרויות הסיעוד בבית בהזרע. נשמח לקבל משוברים ונבקש גם הבנה וסבלנות. יידרשו בוודאי עוד מספר חודשים להתארגנות הצוות, ליצירת שיתופי הפעולה הנכונים ולהיכרות הדדית של שולה עם הצוות, הקיבוץ והחברים.

בהצלחה לכולנו ושנה טובה ובריאה לכל חברי הזרע.

הדר ירון, רכזת בריאות

קורן רביב, מנהל קהילה

עדכוני תרבות ראש השנה

ערב כיפור תש"פ - 8.10.19 "פתח לנו שער לבקשה ותפילה" בתכנית:

בשעה 18:00 נתאסף בחצר המוזיאון לטקס קצר לפתיחת יום כיפור.

בשעה 20:30 החברים מוזמנים לחדר האוכל הקטן, למעגל שיח בנושא - בקשה ותפילה.

חג שמח לכולם,

וברכת רפואה שלמה לאיריס רפאלי.

בחודש הקרוב איריס רפאלי תהיה בביתה, עקב מחלת הנשיקה. ניר מרקוביץ' הינו הכתובת לענייני ציוד (שולחנות, כיסאות וכו').

ביום שישי 27/9 ניפגש במרפסת של המועדון, להכנת ברכות לשנה החדשה, בין השעות 18:30-20:30.

ביום ראשון 29/9 ניפגש באולם ב-20:30, לחגוג יחדיו את ראש השנה החדשה.

צוות החג - נטע הרפז, רז רפאלי און, שני פלד, גפן סלע ורועי שחורי.

סיכום הבחירות לכנסת ה-22 בהזרע / מוריס הרמן

התוצאות בכל הארץ מראה, שרשימה זו הצליחה בכל זאת לקחת קולות מן הימין, ובמיוחד מן הליכוד. למרות טענתו של יבל ברקאי באתר הקיבוץ, לא ניתן להטיל את ה'אשמה' של כ-30 קולות שניתנו למפלגות הימין (דוגמת 'הליכוד', 'ישראל ביתנו' ו'ש"ס) על ה"אורחים" (בעיקר שוטרים), ואין לי ספק שחלק ממצביעים אלה הם חברים או תושבים בהזרע. בקיבוצי הסביבה התמונה דומה, אך במשמר העמק היה הישג יפה ל'מחנה הדמוקרטי', שהגיעו קרוב לשוויון עם 'כחול-לבן'.

לסיכום, מערכת הבחירות הפעם הייתה שקטה מן הצפוי, ובספירה בקלפיות בהזרע אפילו זכינו להצטלם עם פקחיות ועדת הבחירות המרכזית.

מה יהיה בהמשך? פרשת השבוע בשבת אחרי הבחירות

- "כי תבוא" - עסקה בברכות ובקללות לקראת ההתיישבות בארץ כנען. אחרי שנים רבות של נדודים וחוסר יציבות, מגיעים לארץ הברכות, וביניהן פוריות האדמה, יבולים טובים וחיי שלום וצדק. על כל אלה יש להודות לבורא. לאחר מכן הגיעו הקללות, במקרה שלא מתנהגים כראוי. רשימת הקללות הייתה ארוכה ומפורטת יותר מאשר הברכות, ושימשה כאזהרה חמורה, פן העם יסטה מדרך הישר. בין העבירות שהוזכרו היו שוחד, הזנחת האלמנות והיתומים ופגיעה באביונים, וגם מזכרת החובה לכבד את ההורים. יש

"השינוי המשמעותי היחיד בהזרע מאז אפריל, היה עלייה בשיעור התמיכה לרשימת 'המחנה הדמוקרטי' ל-33%, לעומת 20% ל'מרצ' באפריל... הישג זה, של המחנה הדמוקרטי, בא על חשבון מפלגת 'העבודה-גשר', שירדה למחצית מכוחה, לעומת המצב באפריל."

לקוות, שהממשלה הבאה שתקום, תפעל לפי הנחיות אלה ותביא ברכה לכולם!!

אי אפשר לסיים דברים אלה ללא מילה של תודה, לכל הפעילים באותו יום ולילה. ראשית לאברהם לוי, שפעל רבות להכין את שטחי הקלפי עם הציוד הדרוש, ולסדר את המקום אחרי לילה ארוך. מילת תודה מגיעה גם לפעילים בשטח - נחמה נהב ואמיר אופק ביקנעם, דני ארז במשמר העמק, תמר בר, דבורה בן-דוד ודובי זמר בהזרע. בנוסף, חנוך בארי, רוני גרוס (לאי) ואליאב פרייס בהזרע. אם מישהו חסר מרשימה זו אני מתנצל, כי פשוט לא כל המידע הגיע אלי.

מאחל הצלחה מרבית לכל העוסקים במלאכה,

למען העם היושב בציון. ■

בעת כתיבת שורות אלה, טרם הוחלט על הרכב הקואליציה החדשה. ישנם סיכויים טובים שישראל תזכה לממשלה שונה מקודמה, אך אסור להתעלם מכך שאולי נלך, חו"ח, לקלפיות בתחילת 2020 - בפעם השלישית! בקלפיות בהזרע הצביעו כ-70% מבעלי זכות הבחירה - אחוז דומה למצביעים ביקנעם עילית. אך אצלנו הסיפור שונה, כי בין בעלי זכות הבחירה יש נפטרים, מהגרים ואולפניסטים מן העבר ש'נעלמו!' בין אלה שלא הצביעו כאן, היו מאושפזים בבתי החולים, חיילים בשירות פעיל ולצדדי, גם כאלה שבחרו לא להצביע מסיבות שונות, בדרך כלל אישיות.

כעת לתוצאות: 'כחול לבן' הייתה המפלגה הגדולה בהזרע, בדומה לסיבוב הקודם באפריל, אך עם ירידה של 2%. הישג זה הושג ללא מאמץ מיוחד בהזרע, אלא בזכות ההופעות בתקשורת ובשיחות בין החברים.

השינוי המשמעותי היחיד בהזרע מאז אפריל, היה עלייה בשיעור התמיכה לרשימת 'המחנה הדמוקרטי' ל-33%, לעומת 20% ל'מרצ' באפריל. בשונה מ'כחול לבן', המחנה הדמוקרטי דווקא כן השקיע מאמץ מסוים בהזרע, עם הופעתה של ח"כ תמר זנדברג כאן, ובואם של אהוד ברק ונועה רוטמן לערב במשמר העמק.

הישג זה, של המחנה הדמוקרטי, בא על חשבון מפלגת 'העבודה-גשר', שירדה למחצית מכוחה, לעומת המצב באפריל. במבט על תוצאות הבחירות בכל הארץ, הפעם אני בדעה

שהביקורת על עמיר פרץ, שבחר לא להצטרף לרשימה המאוחדת של 'השמאל', הייתה מוטעית, כי ניתוח

על הדבש ועל העוקץ

ריאיון עם רענן פרנס

שנה חלפה מאז הצטרף לשורותינו רענן פרנס, מקיבוץ גבע, בתפקיד רכז המשק. בריאיון שלפניכם הוא מתאר את תמונת המצב הכלכלית, מספר על האתגרים הכלכליים העומדים בפנינו ומתייחס גם למיזמי הנדל"ן החדשים. לא הכל דבש, אבל המשק רוחש פעילות ובהחלט יש למה לחכות. / אילת ראטס

ומציאת כיווני צמיחה חדשים.

נכנסת לתפקיד רכז המשק לפני כשנה. לראייתך, לאיזו מערכת כלכלית נכנסת?

אכן, בימים אלו אני מסיים שנה בתפקיד. אחלק את התייחסותי הכלכלית לשלושה תחומים:

א. 'פלסטופיל', ב. המשק החקלאי ביחד עם 'אקוויטיקס' ומ.ב.א. וג. הכנסות פאסיביות.

מרגע כניסתי לתפקיד נדרשתי להשקעת זמן ולמידה בנעשה ב'פלסטופיל'. נכנסתי בתקופה של החלפת הניהול הבכיר של החברה - הן המנכ"ל והן היו"ר, ובשעה שהחברה מצויה בשפל כלכלי מתמשך. כמו כן, נדרשתי ללמוד כיצד מביאים לידי שילוב והלימה

את המורכבות של אחזקות בחברה הנסחרת בבורסה, עם אופן קבלת החלטות של קיבוץ. בשל היותה של 'פלסטופיל' חברה הנסחרת בבורסה, אין אפשרות לשתף ולקבל את ברכת הציבור לתהליכים משמעותיים שהנהלה מעוניינת להוביל, פן ידלוף המידע החוצה בטרם התפרסם לכלל הציבור - בעלי המניות. ואם המצב אינו מורכב דיו, אז בנוסף יש לעדכן, לשתף ולרתום גם את בעל מניות המיעוט בחברה.

במשק החקלאי - ברפת ובגד"ש

הצוותים יציבים וטובים, ומתמודדים באופן מקצועי ומיומן עם הגזרות הנופלות על החקלאים השכם והערב, בשנים האחרונות. ב'אקוויטיקס' - ענף ייחודי וקטן, יש ירידה במכירות לאירופה ואנו עסוקים בהתייעלות, על מנת להתאים עצמנו למצב החדש. במ.ב.א. הפעילות, שצמחה לאורך מספר שנים, נעצרה ואנו נדרשים לייצר מנועי צמיחה חדשים.

הפעילות השלישית, כאמור, היא הכנסות פאסיביות, בעיקר השכרות עסקיות ואנרגיות מתחדשות, השומרות על יציבות. על מנת להשלים את מכלול הפעילות הכלכלית, אזכיר גם את תרומתם היציבה של ענפי העזר, כמרכזי רווח: מוסך רכב ומוסך חקלאי, מסגריה, נגריה, אדריכלות ו'אופטי כאן'.

לסיכום, התוצאות הכלכליות בתעשייה ובענפים אינן מספקות וההתמודדות עם האתגרים מניבה, בחלקה, ניצני שיפור ובמקרים אחרים נדרשת עוד עבודה

מהם המאפיינים הייחודיים, שאתה מזהה בכלכלה המקומית של הזורע, שאולי שונים מקיבוצים אחרים, שאתה מכיר מקרוב?

המאפיינים הכלכליים העיקריים הם המגוון הרחב של העיסוקים והמיקום הגאוגרפי. מגוון הפעילות הרחב, שבחלקו הינו תוצאה של פתיחות מקומית ייחודית לחדשנות וליזמות, מספק כיווני צמיחה שונים, התורמים לחוסן הכלכלי. המיקום הגאוגרפי מאפשר פיתוח והגדלת הרווח מיזמות בתחום ההכנסות הפאסיביות - הנדל"ן המניב, החשוב בבניית פורטפוליו כלכלי יציב לאורך זמן.

מהם האתגרים הכלכליים העיקריים, שהקיבוץ צריך להתמודד איתם כיום?

האתגרים רבים ואינם פוסחים על אף אחת מהפעילויות הכלכליות. הסביבה העסקית של ימינו משתנה בקצב גדול מאוד, ומכריחה אותנו להמציא את עצמנו מחדש בכל יום ובכל שעה. אין לנו את הפריווילגיה 'לנוח על זרי הדפנה', כי 'לא לעולם חוסן'...

החקלאות סופגת את נחת זרועו של השלטון, כתגובה למחאת הציבור על יוקר המחיה. ולכן עלינו לשאוף להגדלת הענפים החקלאיים מחד, ופיתוח הייחודי והמיוחד מאידך.

התעשיות שפניהן לייצוא מתמודדות עם התחרות הגלובלית, והתעשייה המקומית המסורתית מתכווצת. בתוך הסביבה הזו אנו צריכים להתייעל ולשאוף להיות טובים יותר מהמתחרים שלנו. הדרך להשגת האתגרים מחייבת, מבחינתי, עבודה צמודה עם המנהלים, בניסיון מתמיד לבחון את מכלול הפרמטרים ולחשב מסלול מחדש, כל הזמן.

לאן אתה שואף לנווט את הספינה הזו, של כלכלת הזורע?

השאיפה להביא את הפעילות בהזורע לרווחיות יציבה, המחלקת דיבידנדים לחברים מידי שנה.

"מגוון הפעילות הרחב, שבחלקו הינו תוצאה של פתיחות מקומית ייחודית לחדשנות וליזמות, מספק כיווני צמיחה שונים, התורמים לחוסן הכלכלי. המיקום הגאוגרפי מאפשר פיתוח והגדלת הרווח מיזמות בתחום ההכנסות הפאסיביות - הנדל"ן המניב"

5 שנים לשינוי - עד כמה המערכת שמה דגש על תעדוף חברים לאיוש משרות בענפים השונים, או שאולי התייעלות ורווחיות הם השיקולים המכריעים, בסופו של דבר?

השיקולים הם ענייניים. אני מאמין בתעדוף המועמד המקומי, וזאת בתנאי שיש התאמה מלאה לדרישות התפקיד ורצון אמיתי להשתלב בענף.

מה המערכת שלנו עושה כדי להצמיח ולהכשיר את דור העתיד המקצועי והניהולי של הקיבוץ? כיצד מעודדים את האנשים המתאימים, ללמוד את המקצועות הנדרשים לנו, ולאחר מכן לשוב הביתה ולהשתלב במשרות המתאימות? או שאולי הגישה הזו כבר עברה מן העולם?

התשובה לכך נעוצה בתפיסת החיים של קיבוץ מתחדש ובהפרדת המשק מהקהילה. אני לא יודע אם אפשר עוד לבקש מחברים או נקלטים, ללמוד את המקצועות הנדרשים לנו, ויותר מכך - האם אנו יודעים מה הם המקצועות הנדרשים לנו? בתקציב העסקים יש מקור, התומך בהתאמות והכשרות מקצועיות וניהוליות לעובדים בענף.

מה דעתך, באופן כללי, על שקיפות של הנהלת הקיבוץ מול הציבור, ובפרט על שיתוף הציבור במידע, הנוגע לתהליכים שמועצת המנהלים מניעה (מעבר לסיכומי ישיבות)?

נושא השקיפות הוא נושא חשוב. פרסום סיכומי הישיבות לציבור, בהחלט מספק מידע מהימן ועדכני, על כל פעילות ופעילות. מעבר לכך, מוצגות ומוסברות התוצאות הכלכליות בשיחות המשקיות. חברים רבים פונים אלי בשאלות ספציפיות המעניינות אותם, ואני שמח על כך. כמו כן, עלתה הצעה להגדיל את מספר החברים במועצת המנהלים, על מנת להרחיב את מעגל החברים השותפים בדיונים ובקבלת ההחלטות, ואני תומך בכך. אשמח לשתף פעולה עם כל הצעה נוספת לשיתוף הציבור.

יש היום בציבור הרבה סימוני שאלה לגבי 'פלסטופיל'. כידוע, המפעל מדשדש מזה כעשור, היו חילופי תפקידים בהנהלה, ננקטו אי אילו צעדי התייעלות, אבל 'בשורה התחתונה' המפעל ממשיך להפסיד, גם ברבעון האחרון. מה צריך לקרות, כדי להניע מחדש את גלגלי ההצלחה?

אנסה להשיב במסגרת המגבלות של שוק ההון. ראשית, אני רוצה לתאר את הסביבה העסקית של 'פלסטופיל' -

גם המתחרים בשוק המקומי מדשדשים, ואפשר לראות את התוצאות העסקיות של חלקם בבורסה. זו אינה נחמה כשלעצמה, עם זאת, ברור שהסביבה העסקית בה פועלת 'פלסטופיל' אינה יציבה, בעולם הגדול יש תחרות עזה ו'פלסטופיל' צריכה לייצר ולמצוא את הבידול מהמתחרים, כפי שידעה לעשות בעבר.

נראה שמועצת המנהלים העסקית אופטימית לגבי עתיד 'פלסטופיל', אם אישרה מתן ערבות למפעל בסך של 4 מיליוני ש"ח. ספר לנו מה שאתה יכול על אותה ערבות, שהמפעל קיבל מהקיבוץ.

מועצת המנהלים אינה עשויה מיקשה אחת, וישנן דעות לכאן ולכאן. הנושא נדון ביותר מישיבה אחת ולא היה קל לקבל את ההחלטה. עיקרי השיקולים היו בשאלת ניהול המניות של חברה ציבורית, בטווח הזמן הקצר ובטווח הארוך. היה לחץ גדול של הבנקים על החברה, בהיבט של מבנה החוב שלה. 'פלסטופיל' מחויבת בפירעון הלוואות משמעותי בשנת 2018 ובשנת 2019. איציק המנכ"ל ואיציק היו"ר נדרשו להתמודד עם הנושא, וחיפשו פתרונות לתזרים המזומנים. במסגרת זו אנו, כבעלים, נתנו ערבות על הלוואה למספר שנים, ההלוואה תיפרע ע"י 'פלסטופיל' והערבות תימחק. קיבלנו את ההחלטה למתן הערבות, כי אנו מאמינים שהחברה תעמוד בהתחייבותיה לבנקים. האם אנו אופטימיים לעתיד 'פלסטופיל'? ובכן, למרות הקושי הגדול אנו - כל אנשי ההנהלה - עושים מאמצים משותפים לחיזוק החברה והחזרתה לצמיחה.

"האתגרים רבים ואינם פוסחים על אף אחת מהפעילויות הכלכליות. הסביבה העסקית של ימינו משתנה בקצב גדול מאוד, ומכריחה אותנו להמציא את עצמנו מחדש בכל יום ובכל שעה."

ספר לנו על עסקי הנדל"ן החדשים שהזרע שותפה בהם - באילו עסקים מדובר, מה החלק של הזרע בתוכם ומתי אנו צפויים לקטוף את הפירות?

כפי שציינתי קודם, עסקי הנדל"ן הם אחד ממנועי הצמיחה

הכלכליים של הזורע. זה תהליך שהתחיל עוד לפני הגעתי - הוחלט על כיוון זה במסגרת אימוץ המלצות של עבודה אסטרטגית, שנעשתה בשנת 2017. כרגע אנו מקדמים 3 פרויקטים, שניים מהם - הבית הסיעודי והמרכז הלוגיסטי - אושרו כבר בקלפי, והתמורות המתוכננות מכל אחד מהם עומדות על כ-1.5 מיליון ש"ח בשנה (פרטים אודות המיזמים הללו, ניתן למצוא בפרוטוקולים של מועצת המנהלים מהחודשים האחרונים ובפרסומים אחרים באתר הקיבוץ). הבנייה של שני הפרויקטים הללו תתחיל במהלך השנתיים הקרובות, אם לא תהינה מגבלות חדשות, שאינן תלויות בנו. לגבי '3 המשאלות' - אנו בשלב של הצגה ראשונית במועצת המנהלים, ולאחר אישור המיזם הנושא יגיע לדיון רחב בשיחת קיבוץ ולאישור בקלפי. אני מניח שבשנים הקרובות נקדם פרויקטים נוספים. ישנן פניות כל הזמן.

מה אתה יכול לספר על התוכניות להמשך הבנייה בשכונת העמק? למתי מתוכננת הפעימה הבאה?
 הבנייה בשכונת העמק היא פרויקט השייך לקהילה, כאשר האחריות הכספית היא של מועצת המנהלים (כך

הוחלט). אני שותף לתוכניות לקידום והמשך הבנייה. מועד הצגת הנושא לציבור יפורסם בודאי ע"י קורן.

לפניך עוד שנתיים לפחות לסיום הקדנציה - זמן ארוך מספיק, כנראה, להמשיך להניע מהלכים, אבל אולי קצר מכדי לקצור את הפירות של אותם המהלכים. מה ייחשב בעיניך כהצלחה בתפקיד?

אני מרגיש בתחילת הקדנציה ומקדם מספר גדול של נושאים כלכליים. אינני עוסק בסיכומים ולא בהערכות...

מה תאחל לעצמך ולנו לשנה החדשה?

ברצוני לאחל לכל בית הזורע שנה שמחה, שנה טובה, שנת עשייה, יצירה צמיחה ושגשוג, שנת סובלנות וסבלנות, שנת בריאות ואריכות ימים, שנה מבורכת. חג שמח!

תודה רבה לרענן על הריאיון ובהצלחה באתגרים הרבים. תודה גם לחברים שהשתתפו בכתיבת השאלות לריאיון.

"פלסטופיל" מחויבת בפירעון הלוואות משמעותי בשנת 2018 ובשנת 2019. המנכ"ל והיו"ר נדרשו להתמודד עם הנושא, וחיפשו פתרונות לתזרים המזומנים. במסגרת זו אנו, כבעלים, נתנו ערבות על הלוואה למספר שנים, ההלוואה תיפרע ע"י 'פלסטופיל' והערבות תיחחק... אנו מאמינים שהחברה תעמוד בהתחייבויותיה לבנקים."

התנדבות • עזרה • תרומה

התנדבות ב'שבילי הלב' - עמותה לנוער במצבי סיכון' - אברהם לוי / ראינה: אילת ראטס

הבית בקיבוץ וביקנעם, משמש כגזבר ב'גילאור' ועוד... כל זאת בהתנדבות.

מה הביא אותך להתנדב עם בני נוער במצבי סיכון?
 הצטרפתי ל'שבילי הלב' עם הקמתה לפני כשנתיים, בעקבות פנייתו של חברי שי ברוך, כדורסלן לשעבר ומייסד העמותה. התחברתי לרעיון של טיפוח וקידום נוער במצבי סיכון, הרגשתי שיש לי מה לתרום, והחלטתי להצטרף. כיום אני מקדיש חלק ניכר מזמני להתנדבות בעמותה זו.

ספר על העמותה ועל עבודת ההתנדבות שלך במסגרתה

'שבילי הלב' היא עמותה עצמאית, ששמה לה למטרה לטפח בני נוער במצבי סיכון, בעיר יקנעם וביישובי

ספר לנו קצת על עצמך
 בן 81, נשוי למרים, יש לנו 4 ילדים ו-8 נכדים. נולדתי במרוקו למשפחה ציונית, הבכור מבין 10 אחים. עליתי לארץ בשנת 51-1950, בהיותי בן 10, כחלק מעליית הנוער (במסגרת 'ילדי אוסלו') והגעתי לקיבוץ הזורע. בימים אלו אני לקראת סיום כתיבתו של ספר אוטוביוגרפי, העוסק גם בסיפור עלייתי ארצה, ובמסגרת זו אטוס בקרוב למרוקו (בפעם השנייה) לאיסוף חומרים לספר.

איפה אתה מתנדב?
 כיום אני מתנדב במספר מסגרות, כשהפעילות העיקרית שלי היא בעבודה עם נוער במצבי סיכון, במסגרת עמותת 'שבילי הלב'. בנוסף לכך, אני מוצא זמן לעזור גם לחברים מבוגרים בתיקונים ובתחזוקת

מהי התרומה לקהילה שהתנדבות זו מביאה עימה?

בני הנוער האלה גדלים להיות אזרחים טובים יותר, מגיעים לשירות צבאי, שאינו מובן מאליו בשבילם, ואנו מקווים שיהפכו, ביום מן הימים, למבוגרים התורמים בחזרה לחברה.

מהן התחושות שעולות בך במהלך ההתנדבות? מדובר, כאמור, בבני נוער במצבי סיכון, ילדים המגיעים ממשפחות קשות יום וגדלים בסביבה לא פשוטה. כל ילד כזה, שאנחנו מצליחים 'להחזיר למסלול', ממלא אותי בתחושה יוצאת מן הכלל, כמו חמצן לנשמה. יתרה מזאת, אני מרגיש שאני תורם בחזרה לחברה. שנים רבות העם, המדינה והקיבוץ דאגו לי, ואני שמח לתרום חזרה.

במה אתה יוצא נשכר מההתנדבות?

אני תמיד אומר, שאני מתנדב רק בשביל הבריאות שלי. זה פשוט נותן לי בריאות, עניין וסיפוק.

מה המסר שלך לקהילה ולחברים ששוקלים להתנדב?

אני ממליץ לכל אחד להתנדב בתחום התמחותו. לכל אחד יש תחום בו הוא יכול לתרום, ואם יתנדב או יתרום באותו התחום, כולנו נצא מורוחים מכך, בדרכנו להיות חברה טובה יותר.

תודה רבה לאברהם לוי על ההתנדבות החשובה ועל הריאיון.

הסביבה. הפעילות שלנו נעשית תחת המטרייה של מחלקת החינוך בעיריית יקנעם והמועצה האזורית מגידו. המימון מגיע בעיקר דרך הפדרציה היהודית באטלנטה (המאמצת את פעילות הנוער ביקנעם ובמועצה), וגם ע"י תורמים נוספים. אנחנו פועלים, כאמור, בעיר יקנעם, וגם בעין העמק, מזרח עוז, אליקים ובקרוב גם בדלית אל כרמל. ביקנעם התחלנו את הפעילות עם נערים ספורים, בהדרגה הצטרפו אלינו בני נוער נוספים, וכיום מגיעים למפגשים שלנו כ-60 בני נוער, והיד עוד נטויה. מתוך אותם נערים, הכשרנו 4 בוגרים, שעולים לכיתה י"ב, כמדריכים בעמותה.

ביקנעם אנחנו נפגשים עם בני הנוער במועדון, שהעירייה הקצתה לנו, לפעילות של מספר שעות. המפגש נפתח בפעילות ספורטיבית של שעה עד שעה וחצי (בד"כ הבנות משחקות כדורשת והבנים כדורגל). לאחר מכן, אנחנו מתכנסים לשיחה עם מלווה קבוצות מקצועי, ודנים בבעיות שעולות, מחיי היום-יום של הנערות והנערים, ונושאים נוספים. מתנדבים לצדנו גם מורים, שמעבירים שיעורי העשרה באנגלית, מתמטיקה ועוד. מעבר לפעילות היומיומית, יש לנו 3 פעמים בשנה גם פעילות מיוחדת, מחוץ ליקנעם, הנמשכת מספר ימים. למשל, פעילות במתקן הספורט בשדות ים, או במחנה שהקמנו ליד ציפורי ועוד. אנחנו גם עוזרים לבני הנוער שלנו להגשים חלומות, שאינם ברי השגה עבורם מבחינה כלכלית, למשל רכש של אופניים לנער שרוכב בנבחרת, או גיטרה לנער שרוצה ללמוד נגינה, מימון שיעורי העשרה במתמטיקה ואנגלית לאלו המעוניינים בכך וכו'. הפעילות שלנו עם בני הנוער מתפרסת על פני תחומים רבים, וקצרה היריעה מלספר כאן על כל העשייה.

באופן אישי, ביקנעם, למשל, אני מתנדב 2-3 פעמים בשבוע, בשעות הערב. אני עוזר לבני הנוער בשיעורי הבית, מעביר להם אימוני כדורסל ויושב איתם לשיחות אישיות, בנושאים המעסיקים אותם. להעמקת הקשר, יש לנו גם מפגשי צוות עם מורי בית הספר, ולעיתים גם עם ההורים. אנחנו הופכים להיות חלק משמעותי מחיי הנערים (והם חלק מחיינו) ביום ובלילה. קורה לפעמים, שאני מקבל טלפונים בשעות לילה מאוחרות, מבני נוער הזקוקים לעזרתי, ואני לא משיב פניהם ריקם. כמו כן, אני מסייע בגיוס כספים לפעילות העמותה.

יש לך רקע מקצועי בתחום של עבודה עם בני נוער במצבי סיכון?

אין לי רקע מקצועי-רשמי, אם כי בשנות ה-60 עבדתי עם נוער במצבי סיכון, כראש קן 'השומר הצעיר' בטבריה עילית, כך שיש לי אוריינטציה מתאימה. יתר על כן, אני מביא מניסיון החיים שלי, ותמיד היה לי קשר טוב עם ילדים ובני נוער (בקיבוץ השיתופי תמיד שלחו אותי להחליף בבתי הילדים או בבית הספר...).

קטע 16

הכס על יצוא אבטיחים? הישהו השתגע?

בתחילת המאה העשרים ארץ ישראל הייתה אימפריה של אבטיחים. עוד לפני שפיתחו בכפר מל"ל את האבטיח המללי הנפלא, גידלו באזור השרון הרבה אבטיחים, וייצאו אותם למצרים דרך הים. רפסודות האבטיחים שטו **בנחל**

אלכסנדר, ולקראת חיבורו של הנחל לים **בחירבת סמארה**, עצרו השלטונות העות'מאנים את הרפסודות וגבו מכס על יצוא האבטיחים. נשמע מופרך? לא כלכלי? גם לחבורת שביל ישראל זה נשמע הזוי, לכן יצאנו לקטע 16, לבדוק. הישארנו איתנו! כלומר עם יוסי שמע, גיל, אלי קטן - ברוך הבא! מרסיה - ברוכה הבאה! לורן, שפייר וכל בניו, והח"מ.

לפני שקטע 16 מגיע לחירבת סמארה, הוא מתחיל **בתחנת הרכבת של חדרה**, וחוצה יער אקליפטוס נחמד למראה, ששמו בישראל **יער חדרה**. אחרי היער ישנה חורשת אלונים, ואחריה - געוואלד! א ברוך! אוי וויי איז מיר! נעלמו סימוני שביל ישראל... אוהד כוכבי! איך נגיע ככה לנחל אלכסנדר? איך נשמור כך על מרסיה ואלי קטן, המצטרפים החדשים לכוח השביליסטים? חצי שעה של חיפוש אחרי השביל מסתיימים בהצלחה, בזכות אלי קטן ואפליקציית 'עמוד ענן' בנייד שלו, והכוח מגיע לנצ. חשוב - **בריכת יער**. חשיבות המקום היא לא ביופיו (ייתכן שיפה כאן בחורף, כשהבריכה מתמלאת במים), אלא בכוסיות הקפה השחור של גיל, שאנחנו מרימים לכבוד המצטרפים החדשים (אחד מהם ימשיך איתנו בשביל ישראל עד אילת!). אחרי בריכת יער מגיע השביל למכשול בלתי צפוי - **מסילת הרכבת**

חיפה - תל-אביב. לורן ואיתמר שפייר מצייתים לשלט של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, וזוחלים במעבר

שמתחת למסילה, בעוד שאר הכוח מפר בלי בושה את הוראות החוק, וחוצה את הפסים מלמעלה, למרות הסכנה שרכבת תדרוס אותנו. שני קילומטרים במקביל למסילה בתוך יער נחמד, עם שפע **פרחי חפרית** (סוג של חרצית גדולה, שאולי נשתלה בעמק חפר ע"י אוהד כוכבי והנהלת שביל ישראל - תשאלו את איציק ניב), ואנחנו מגיעים ל**נחל אלכסנדר ולחירבת סמארה**, בתקווה שעמילי המכס העות'מאנים ייתנו לנו לטעום אבטיחים, שהחרימו

מרפסודות שלא הסכימו לשלם (כי מכס משלמים על יבוא, לא על יצוא)... לצערנו, למרות החיפושים, לא מצאנו בחורבה ובסביבותיה שום מוכסים עות'מאנים. מסתבר שהשליט היום הוא ביבי, לא התורכים... עדיין, התצפית המרהיבה מ"מרומי" חירבת סמארה (10 מ' מעל פני הים), מוצאת הרבה מאוד חן בעיני הכוח, וגם נחל

כוח השביליסטים בנחל אלכסנדר

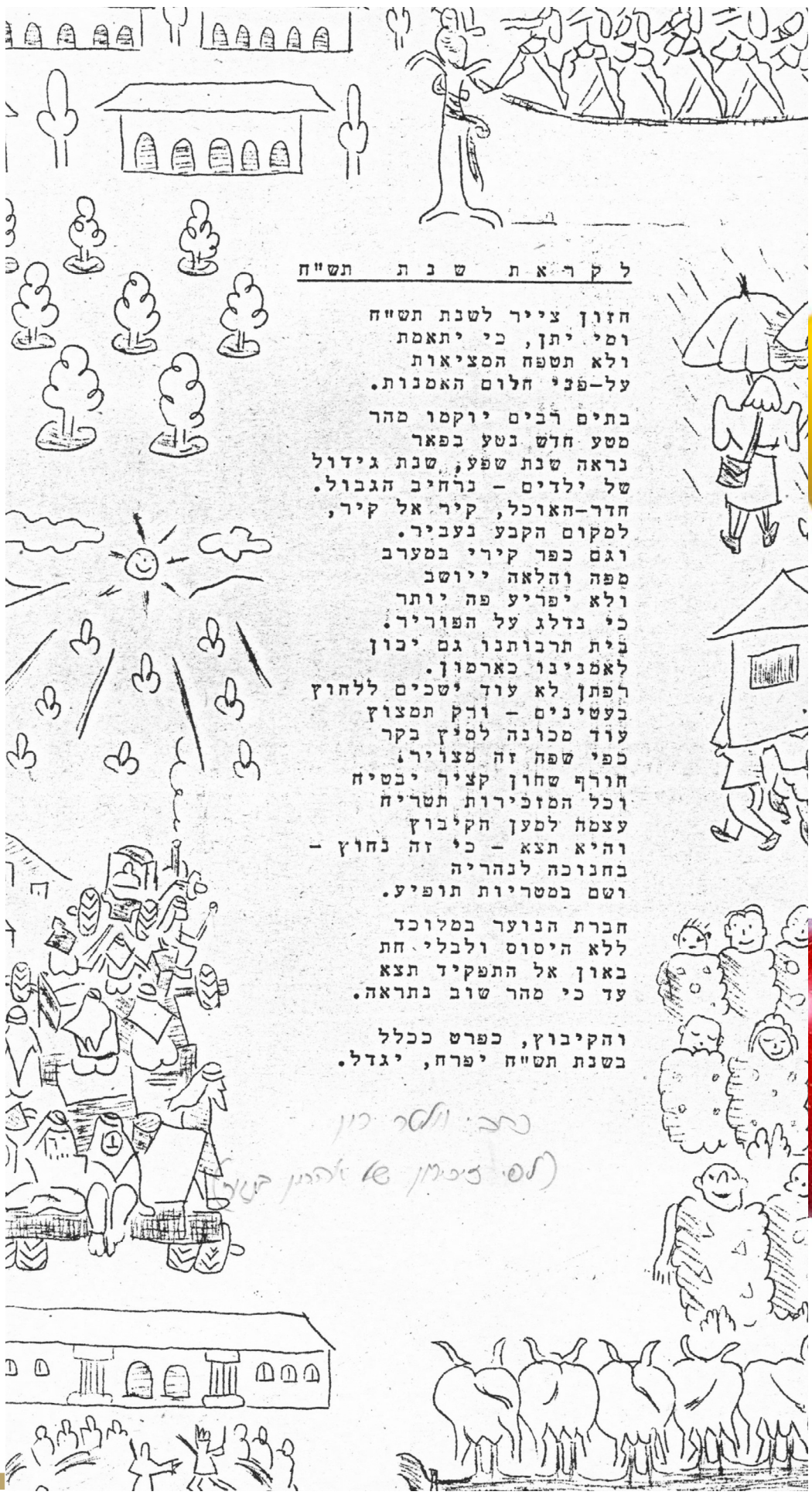
אלכסנדר יפה מאוד (כידוע לרוב הקוראים, שבאים מדי פעם לנחל אלכסנדר ליד **כפר ויתקין**, לראות צבים ענקיים). דעתנו על נחל אלכסנדר משתנה קצת לרעה, כשאנחנו מגיעים לשפך הנחל אל הים. המון דגים מתים פזורים כאן על החוף, כתוצאה מהזיהום שמביא אתו אלכסנדר ממסיקי הזיתים ברשות הפלשתינאית. כולם זוכרים בוודאי את פרוייקט השיקום שעבר נחל אלכסנדר, פרוייקט שזכה במדליית זהב בתחרות שיקום נחלים עולמית, שנערכה באוסטרליה לפני 16 שנים. הגיע הזמן למבצע שיקום נוסף! **בחוף בית ינאי**, אליו מגיע הכוח, יש איסור להיכנס לים עקב הזיהום. שפייר, יוסי שמע ולורן הם היחידים בכוח שמצפצפים על האיסור, נכנסים למים ו...גשארים בחיים. עד היום, לך תדע מה יהיה מחר... ממשיכים דרומה לאורך הים, 5 ק"מ נחמדים עם צוקי דיונות מקסימים, שהצבע האדום-חום שלהם מזכיר את סיני, ומגיעים **לחוף העונות** בנתניה. הפעם כולם נכנסים למים, למרות שבנובמבר 2016 כבר לא כל כך חם... אחרי מקלחת ובירה קרה במסעדה מקומית, הכוח עולה עם שביל ישראל לדירת הנופש של הזרע (לשעבר), שם מסתיימים 18 ק"מ חביבים של קטע 16. כל מי שנפש בדירה של הזרע בנתניה, שם בוודאי את ליבו לכך, ששני מטרים ליד הדירה ישנו סימון כחול-כתום-לבן של שביל ישראל... אז למה, לכל הרוחות, כבר אין להזרע דירת נופש במקום כל כך יפה??

בשם השביליסטים - ניר רענן ■

ראש השנה

הפעם במדור מובאת ברכת המזכיר - ולטר רון, כפי שפורסם ב"בשער" בפרוס שנת תש"ח (1947) / צוות הארכיון

ל ק ר א ת ש נ ת ת ש"ח

חזון צייר לשנת תש"ח ומי יתן, כי יתאמת ולא תטפח המציאות על-פני חלום האמנות.

בתים רבים יוקמו מהר מטע חדש נטע בפאר נראה שנת שפע, שנת גידול של ילדים - נרחיב הגבול. חדר-האוכל, קיר אל קיר, למקום הקבע נעביר. וגם כפר קירי במערב מפה והלאה ייושב ולא יפריע פה יותר כי נדלג על הפורירי.

גית תרבותנו גם יכון לאמנינו כארמון. רפתן לא עוד ישכים ללהוץ בעשינים - ורק תמצוץ עוד מכונה למיץ בקר כפי שפה זה מצויר.

חורף שחון קציר יבטיח וכל המזכירות תשריח עצמה למען הקיבוץ והיא תצא - כי זה נחוץ - בחנוכה לנהריה ושם במטריות תופיע.

חברת הנוער במלוכד ללא היסוס ולבלי חת באון אל התפקיד תצא עד כי מהר שוב נתראה.

והקיבוץ, כפרש ככלל בשנת תש"ח יפרח, יגדל.

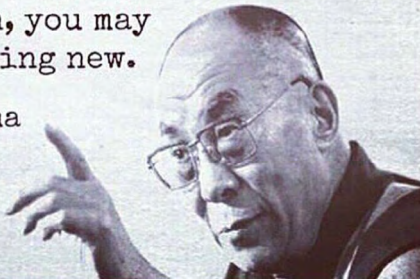
כ"ב ולטר רון
(אם צימון 18 אפריל קמ"א)

When you talk, you are only repeating what you already know. But if you listen, you may learn something new.

- Dalai Lama

הצעה לשינוי 2 הרגלים לשנה הקרובה.

הרגל ראשון: לדבר/ לשוחח/ להתדיין/ להתווכח רק מתוך רצון "לשדר" את דעתנו (הפרדיגמה שלנו) ולא מתוך הקשבה אמיתית ורצון ללבן נושא מסוים. בדרך כלל, כאשר אנו משוחחים או מתווכחים, אנו חזורים מטרה אחת: לנצח בויכוח ולהנציח את הפרדיגמה שיש לנו בנושא. התוצאות של הרגל זה - לעיתים רחוקות ביותר אנו משנים פרדיגמה, לומדים משהו חדש ומגיעים לדיון פורה אמיתי. איננו "גדלים". הגורם העיקרי לתקיעות זו הינו מנגנון ההגנה העצמית של האגו. אנו מפחדים מהודעה בטעות שלנו, בעובדות, בידע או בלוגיקה, שהובילו אותנו ליצירת דעתנו (הפרדיגמה שלנו) בנושא.

אם נצליח לזהות מצב אוטומטי זה תוך כדי שיחה, אולי נצליח לעצור, לחשוב על העניין, לשקול באמת את דעתם של אחרים ואולי אפילו להסכים, באופן מלא או חלקי, עם דעתם ועל ידי כך ללמוד, להחכים ולגדול.

הרגל שני: לנסות לשכנע על ידי אמירה, במקום על ידי הקשבה והעלאת שאלות. למרות שהסיכוי שלנו לשכנע מישהו אחר, לשנות את

דעתו או הרגליו, קלוש בשיטה של "שידור דעתנו", אנו לא רגילים לדרך אחרת, דרך שאילת השאלות. דרך זו התחילה כ"חקירה הסוקרטית" (השיטה או הדרך של הפילוסוף האתונאי סוקרטס להגיע לחקר האמת) וכיום מקבל ביטוי בעיקר בקרב מטפלים ומאמנים למיניהם. התפיסה היא שאילת שאלות של "הרחבה" והעמקה, לגבי הדעה או הפרדיגמה המוצגת לנו. על ידי כך ניתן להגיע לאחת משתי תוצאות טובות - פתיחת צוהר לבן שיחנו לאפשרויות עליהן לא חשב, ו/או הרחבת הפרדיגמה שלנו בנושא לאפשרויות חדשות (ואולי אף שינוי דעתנו לגמרי).

שתהיה לכולנו שנה טובה יותר מקודמתה! ותזכרו - אנו מסוגלים להשפיע מעט על המציאות סביבנו, אבל יכולים להשפיע הרבה על עצמנו.

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

בריאת האדם - לראש השנה

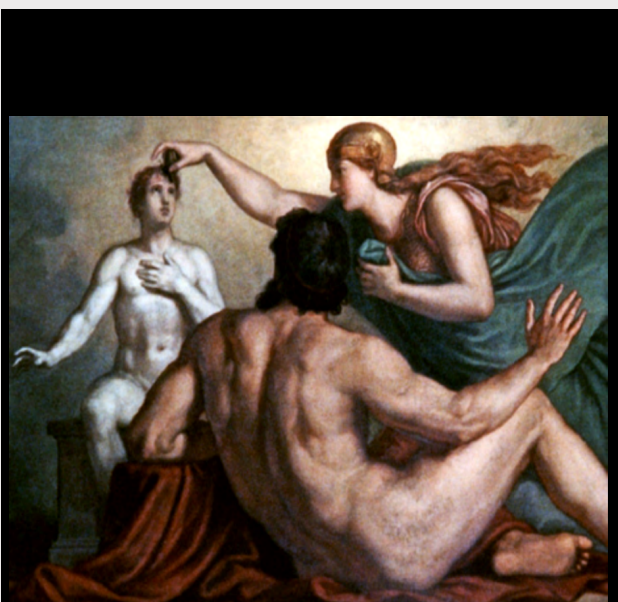
על פי אחת המסורות היהודיות, אלוהים ברא את האדם בראש השנה. או לחילופין: השנה נמנית מרגע הופעת האדם בעולם. אלוהים ראה באדם את נזר הבריאה, ועל כן ברא אותו בסוף תהליך הבריאה, ביום השישי. מרגע בריאת האדם, הוא נמצא במרכז תשומת ליבו של אלוהים - לטוב ולרע. במיתולוגיה היוונית הדברים שונים בתכלית.

האדם נברא זמן רב לאחר בריאת העולם, כיוזמה פרטית של אחד הטיטאנים הפחות נחשבים, שנשא את השם: פרומֶתֶאוס. הלה השתעשע בעיצוב דמות מחמר וכך הופיע האדם בעולם. האלים הראשיים באולימפוס לא גילו עניין בבני האדם, ובכללם זאוס מלך האלים, שאף התנכל להם (עד שגילה את בנות המין היפה). למזלם של בני האדם, פרומֶתֶאוס הוא ששמד והגן עליהם כבני טיפוחיו.

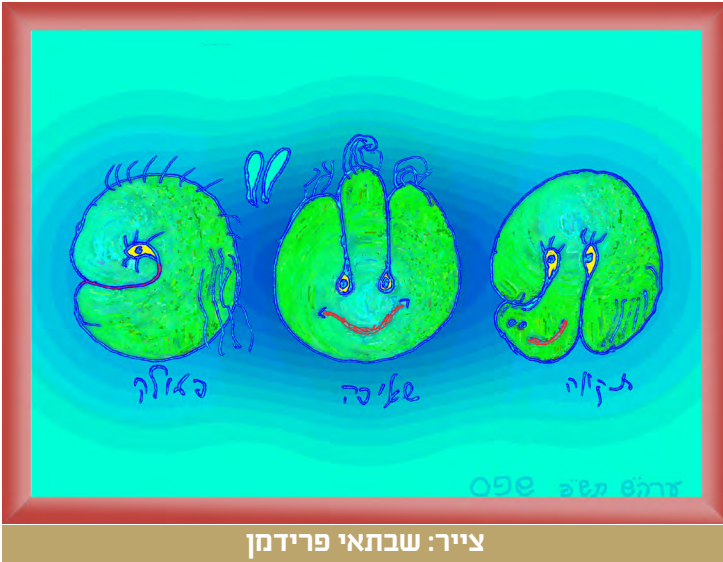
עד היום לא ברור, בידי מי נכון היה להפקיד את בריאת האדם: בידי אלוהים או בידי פרומֶתֶאוס המיתולוגי.

שבת שלום וחג שמח

אהוד דור

כריסטיאן גריפנקרל, פרומתאוס בורא את האדם, 1877

צייר: שבתאי פרידמן

'טעימה של הטבע', צייר: ריימונד אליס

לקראת שבת

פרשות "כי תבוא" ו"ניצבים" / דובי זמר

לא בשמיים ולא מעבר לים

מסע הנדודים של בני ישראל במדבר עומד להגיע אל קיצו. כל המטרות הושגו: אספסוף של עבדים, שנמלטו ממצרים בעור שיניהם, הופכים לעם: יש להם הנהגה מוכרת, הם הוכיחו עצמם בשדה הקרב, קיבלו על עצמם מערכת חוקים המטפלת בכל תחומי החיים, והם מתכוננים במרץ לרגע הגדול - כיבוש והתנחלות בארץ ישראל.

בפרשת **כי תבוא** מגיע לידי סיום נאומו הגדול של משה, המסכם את תולדות עם ישראל ומקנה להם תורה, אמונה, מצוות, חוקים ומנהגים. אחת המצוות שבהן עוסקת הפרשה היא הבאת ביכורים: "וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל-פְּרֵי הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר תִּבְרָא מֵאֲרָצְךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ - וְשָׂמַתָּ בַּטֶּנָּא; וְהִלַּכְתָּ, אֶל-הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשֹׁפֵן שְׂמוֹ שָׁם. וּבָאתָ, אֶל-הַפֶּה, אֲשֶׁר יִהְיֶה, בְּיָמִים הָהֵם; וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֶיךָ, כִּי-בָאתִי אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ. וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנָּא, מִיָּדְךָ; וְהִנִּיחוּ--לִפְנֵי, מִזְבַּח ה' אֱלֹהֶיךָ. (דברים כ"ו, ב'-ד')

הרבה חגים, מנהגים ומצוות הם לזכר יציאת מצרים, למשל מנהג הבאת ביכורים: את היבולים הראשונים מכל תבואה ופרי החקלאי אינו לוקח לעצמו, אלא מוסר אותו. למי? לבית המקדש כמובן, למשפחת הכהונה ולבני שבט לוי חסרי הנחלה, המשרתים בקודש, המקדישים את חייהם לשימור וחיזוק היהדות (או 'טפילים' הנסמכים על החברה היצרנית, הכול בעיני המתבונן...). מצד שני, הבאת הביכורים היא אמירת תודה לבורא עולם או לנפלאות הטבע, שהם שותפים להצלחה החקלאית. כיצד האיכר, הזורע בדמעה, יקצור ברירה, לולא נציגיהם המסורים של הסדר העולמי - אמא אדמה, השמש, וגשמים בעיתם? לא מגיע לשותפים חלק ברווחים? בנוס?

בכל סיפורי המקרא עובר כחוט השני חטא היוהרה, הגאוה, ההיבריס. ראשי המדינה וידועניה נופלים במלכודת הזו חדשות לבקרים. וספר הספרים המופלא שלנו מזכיר לנו בכל הזדמנות: לאט חברים, קצת צניעות...

"הבאת הביכורים היא אמירת תודה לבורא עולם או לנפלאות הטבע, שהם שותפים להצלחה החקלאית. כיצד האיכר - הזורע בדמעה, יקצור ברירה, לולא נציגיהם המסורים של הסדר העולמי - אמא אדמה, השמש, וגשמים בעיתם? לא מגיע לשותפים חלק ברווחים? בנוס?"

"וְהָיָה, כִּי-תָבֹא אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ, נָתַן לְךָ נַחֲלָה; וַיִּרְשָׁתָהּ, וַיִּשְׁבֹּתָ בָּהּ." (דברים כ"ו, א') - את האדמה, חברים יקרים, קיבלנו לנחלה, לעבדה, לשמרה. אדמת הלאום היא - לא נכס עובר לסוחר (נדל"ן), וכולנו תקווה ששום "רפורמה" לא תצליח לשנות זאת...

חסדים) וכו' טובים למקבל ומצוינים לנותן. כמו שנאמר - היה נדיב, התנדב, והיה מאושר!

בפרשת **ניצבים** מסביר משה לעם, שלמרות שמערכת החוקים והמצוות נראית מורכבת, מסובכת, וכל כך לא שייכת - זה לא בדיוק כך:

"כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם--לֹא-נִפְלְאת הוּא מִמֶּךָ, וְלֹא רַחֲקָה הוּא. לֹא בַשָּׁמַיִם, הוּא: לֵאמֹר, מִי יַעֲלֶה-לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה וַיִּקְחֶהָ לָנוּ, וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ, וְנַעֲשֶׂנָּה. וְלֹא-מֵעֵבֶר לָיִם, הוּא: לֵאמֹר, מִי יַעֲבֹר-לָנוּ אֶל-עֵבֶר הַיָּם וַיִּקְחֶהָ לָנוּ, וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ, וְנַעֲשֶׂנָּה. כִּי-קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר, מְאֹד: בְּפִיךָ וּבְלִבְּךָ, לַעֲשׂוֹתוֹ." (דברים ל', י"א-י"ד)

"כי המצווה הזאת, אשר אנוכי מצווך היום, לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא, לא בשמים... ולא מעבר לים... כי קרוב אליך הדבר מאוד: בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל')

פרשת ניצבים, שבמרכזה הפסוק היפה הזה, נקראת תמיד בשבת שלפני ראש השנה. והיום, כמו אז, אנו ניצבים בפני שנה חדשה, כשאנו מצויים בחשבון נפש, הפקת לקחים והבטחה לעצמנו וליקירינו, להיות בשנה הבאה עלינו לטובה יותר טובים, ובעיקר ראויים זה לזה.

שבת שלום ושנה טובה!!

לכן, בכל חג ראשית קציר שעורים (פסח), חג ביכורי קציר חיטים (שבועות) וחג האסיף (סוכות) - עומד החקלאי, הגאה ביבוליו, שמח וטוב לב, אך עניו וצנוע מול עוצמתו של הטבע, המביא לנו שנים של ברכה או תקופות בצורת נואשות, ואנו רק יכולים להתבונן, להתפעל ולקוות לחסדי שמיים...

מנהג הביכורים הוא חלק ממערכת נתינות, שהיהודי מצווה בהן. המסורת מורה לנו - החקלאיים - מעבר למס הביכורים, גם על "לקט" - לאפשר לעניי הכפר ללקט יבול שלא נאסף על ידינו, "שכחה" - לשכוח בכוונה חלקת שדה ולהשאיר את יבולה לנצרכים, "פאה" - קצה השדה. לעזוב ולהשאיר לאלה שאין להם. הנתינה היא מרכיב מרכזי בדרך אל האושר, ובתנ"ך חשבו על זה קודם: ביכורים, מעשרות, גמ"ח (גמילות

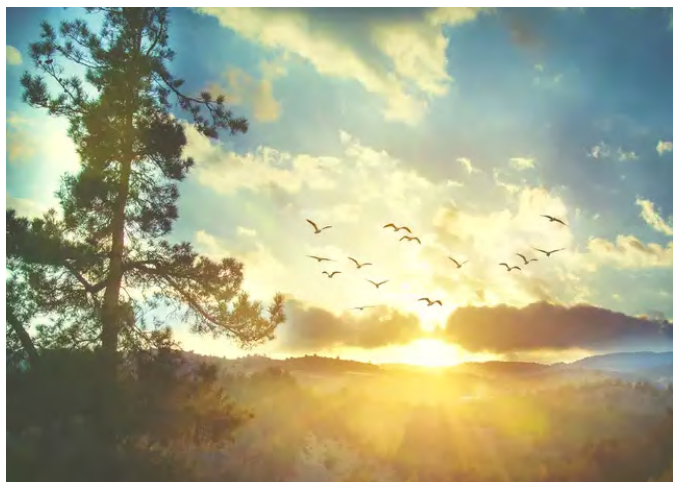

"המלקטות" של ז'אן-פרנסואה חילה, 1857. "לקט" היא כמות קטנה של שיבולים, הנופלת מיד הקוצר בעת הקציר. לפי ההלכה, אם נפלה שיבולת אחת או שתי שיבולים, על בעל השדה להשאירן לעניים, אך אם נפלו שלוש שיבולים ומעלה - אין עליהן דין לקט ומותר לבעל השדה לקחתן. במגילת רות מסופר כיצד הלכה רות ללקט שיבולים בשדה של בועז: "אַלְכָה נָא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַשִּׁבְלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶחְצֵא חֵן בְּעֵינָיו...". בועז דואג כי רות תוכל ללקוט כמות גדולה ומצווה על נעריו להפיל שיבולים בכוונה.

בכל יום זורחת אותה שמש ובכל יום היא שמש חדשה.

- תאלס איש מילטוס

בגנה / רחל

בבקר אלול העולם ורד ותכל,
 מרעיה תנחומין.
 שמא לקום, להתנער מעפר האתמול,
 במקור להאמין?
 שמא בלב ענו לברך את העל,
 להצדיק את הדין?

בין שורות ערוגות ותלמים נערה תבוא,
 הפרז יגעש.
 היא מזה רסיסי חיים, אף גבעול בצמאו
 לא נשפח, לא נטש.
 אולי לסלח לאל את זדון לבבו,
 אולי להתחיל מחדש?

פתח-תקוה, תרפ"ג

לוח מודעות

מזל טוב

לסבים גילה ואילן לנדסמן
 בהולדת הנכד,
 בן לברית ואילן, אח לעומר ושני,
 מזל טוב לכל בני המשפחה המורחבת

מזל טוב

להרן ומאור לנישואיהם
 שפע ברכות
 להורים ריבה ואלכס,
 לסבים אברהם ומזל, ולכל
 המשפחה המורחבת

מזל טוב

ליוחאי רפאלי
 ליום הולדת 65!
 מאחלים לך
 בריאות ונחת לרוב

מזל טוב

לשני ויזהר נהב
 בהולדת הבת
 זר ברכות לסבים גליה ודני
 ולכל בני המשפחה המורחבת

מזל טוב

לנטלי ועידן שביט
 בהולדת הבן
 שפע ברכות לסבתא רבתא מרים, סבתא ורד,
 סבא ג'קי ולכל בני המשפחה המורחבת

שנה טובה ואגורה,
 שנה של אור, צמיחה ופריחה,
 שנה של אהבה.
 אכל קוראינו, כוגצינו וסופינו אדרך.
 מהערכת 'בשר'!

10 שאלות ותשובות עם ליאון גבאי

גיל: 76 מצב משפחתי: אבא במשותף עם לואיז לדוד (48), אורי (44) וערן (43) ויחד עם ורד ז"ל למיה (37), נועה (35) ואביעם (33). מזה 12 שנה בזוגיות עם מינה צור.
מקצוע: מזה שנתיים פנסיונר. לפני כן, במשך 53 שנים, עבד ב'פילסטופיל' בתפקידים שונים - החל מרצפת הייצור ועד ניהול הייצור. בנוסף, היה רכז עבודה תקופה מסוימת ובמשך 5 שנים תיקן ושיווק מחשבים, במה שנקרא "בית המחשב".

איננו על נושא מסוים, שרציתי ללמוד ולא למדתי, כי בהמשך השתלמתי בלא מעט קורסים, אלא על עצם ההזדמנות שהוחמזה.

7 משהו שאתה שואף להגשים בעתיד?

אין לי כיום שאיפות מיוחדות. יש לי סוג של חלום, שלצערי אני לא מאמין שאגשים: לנסוע עם כל הילדים למסע שורשים בטורקיה. השאיפה הכי משמעותית שלי, היא להזדקק בכבוד ולא להיות בעתיד תלוי באחרים.

8 ספר משהו שלא יודעים עליך.

סיפור א': שינתי במשך שנתיים בצבא הטורקי באיזמיר. זה היה שירות חובה. התפקיד שלי היה דומה לזה של מפקד כיתת טירונים בחיל הגלים. לא רק שלא סבלתי מתקופת השירות הצבאי, אלא להיפך - מאוד נהנית! איזמיר היא עיר יפהפייה על חוף הים האגאי. הייתה לי דירה יחד עם שותפים, ובכל סוף יום הלכנו אליה. הקושי היחיד היה בעובדה, שבמשך כל אותן שנתיים הגעתי הביתה רק פעמיים, לחופשות של חודש כל פעם.

סיפור ב': איך הגעתי להזורע? אחרי שנגמר לי הכסף, בגלל יזמות חנות התקליטים שכשלה (ראו שאלה 3 מקודם), חשבתי לנסוע לעבוד בגרמניה, אבל הבנתי שזה יכול לקחת זמן, עד שאקבל אישור לכך. פניתי לחבר שעבד בקונסוליה, והוא אמר לי שאני יכול לנסוע לישראל, לעבוד בקיבוץ במשך חצי שנה בלי כסף. הוא המליץ על מעגן-מיכאל או הזורע. אבא נתן לי לנסיעה לישראל 200 דולר. לטענה של אימא, שזה נורא מעט, ענה אבא: "אל תדאגי. בתוך שבוע הוא יחזור...". מאז אני כבר 53 שנים בהזורע.

9 תכונה אחת בך שהיית שמח להיפרד ממנה.

רגזנות וחוסר סבלנות. אנשים חושבים שאני נחמד, ולא מודעים לכך שהרבה פעמים אני לא באמת מקשיב. [מינה מוסיפה: בפעם הראשונה שראיתי אנשים מדברים אל לאון והוא הולך, הייתי המומה]. אני מודע לכך שיש בי סוג של אי-שקט וחוסר סבלנות, ולא פעם אני לא יכול לשמוע בן אדם עד הסוף. אני מנסה להתגבר על תכונה זו, ככל שאני יכול.

ובאשר לרגזנות: יש משפט אחד שנוגע לנטייה שלי להתרגז מדברים קטנים, אותו ורד, זכרה לברכה, הייתה אומרת לי ושמלווה אותי עד היום: "למה לריב על דברים קטנים, כשאפשר לשמור אותם לדברים גדולים?".

10 משהו שאתה לא אוהב ומשהו שאתה אוהב בהזורע?

לא אוהב: את התנהלות הממסד של הקיבוץ. לאחר השינוי שהקיבוץ עבר, הסתגלתי למה שקשור להתנהלות הכספית הפרטית שלי, אבל עדיין לא הסתגלתי מנטלית לשינוי, ואני מוצא את עצמי ביקורת כלפי התנהלות הממסד כיום.
אוהב: את הנוף, את הנוי ובעיקר - את האנשים איתם אני חי בקיבוץ.

תודה לליאון גבאי על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמו לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. וביתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ראיין: דני נהב

1 זיכרון מעניין מהילדות?

נולדתי באיסטנבול. בילדותי, כל שנה בתקופת הקיץ עברנו - אבא, אימא, סבתא ואני - אל בית הקיץ המשפחתי, שהיה לנו ב'איי הנסיכים' שבימת מרמרה. על האי לא היו מכוניות ולכן רכבנו על אופניים וחמורים. באחד הימים רכבתי על אופניים, כאשר אני מרכיב חבר שלי על הרמה; ופתאום מצאתי את עצמי בין שתי כרכרות, שהתחרו ביניהן ואיימו לדרוס אותנו. זרקתי את עצמי מהאופניים, אבל החבר שלי נותר על הרמה ונתקע בין הכרכרות. בסוף גם הוא יצא בשלום, אבל החוויה הזו זכורה לי עד היום.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב"גוגל"?

"עלי אקספרס". אני מאוד אוהב לשוטט באתר הזה, לחפש מציאות ולא פעם גם לקנות דברים שקוסמים לי. [מינה אומרת: בקיצור, קונה כל יום...]. פריט אחרון שקניתי היה שעון ספורט, שנותן נתונים על לחץ דם, שעות שינה, דופק, נתוני ריצה/הליכה ועוד נתונים, שעדיין לא גילית! כל זה ב-38 דולר. קניתי את השעון גם לכל הילדים, שאמרו שהם ממש לא צריכים שעון כזה, אבל עד היום לא החזירו...

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

האזנה למוסיקה. אני מאזין לכל הסגנונות - קלאסי, ג'אז, יוני, טורקי. במיוחד אוהב מוסיקה של שנות ה-60 וה-70. יש לי אוסף גדול מאוד של דיסקים בבית [ראו תמונה מצורפת] ובנוסף, בטלפון יש לי 4,500 שירים. אני מאזין למוסיקה בעיקר כאשר אני צועד, כמעט כל יום, על המסילה הנעה בחדר הכושר. כשמינה לא נמצאת בבית, אני נהנה להאזין למוסיקה במערכת טובה, בכל העוצמה. איך הגעתי למוסיקה? לאחר שהשתחררתי מהצבא הטורקי (ראו שאלה 8), פתחתי עם חבר חנות תקליטים באיסטנבול. במקביל גם הייתי די-ג'יי בדיסקו, על אחד מאיי הנסיכים שבימת מרמרה. הריקוד על שתי החתונות נכשל, אבל המוסיקה נותרה אהבה גדולה בשבילי! היו זמנים בהזורע שמימשת את תחביבי למוסיקה (ואולי אף כתחליף לחנות התקליטים) גם בהיותי אחד ממפעילי ספריית התקליטים של הקיבוץ.

4 מהו החטא הקטן שלך ("הגילטי-פלזר")?

נקניקיות! איפה שאני רואה דוכן נקניקיות, אני מתחיל לרייר [ביטוי שמינה תרמה לתיאור החטא]. בארץ אני אוכל נקניקיות רק כאשר מינה לא רואה... כאשר אנחנו נמצאים בחו"ל מינה מרשה לי ואני אוכל נקניקיות מכל סוג שיש, העיקר שתהיינה טעימות.

5 אם היו נותנים לך שעה - היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

באיסטנבול, אבל זו של פעם. אני מאוד מתגעגע לעיר בה הייתי את שנות ילדותי ונעוריי. החיים הכי יפים שלי היו שם. עם כל אהבתי לעיר, עד היום לא חזרתי אליה. למה לא נסעתי? המציאות כיום לא כל-כך מעודדת לנסוע לאיסטנבול. כפשרה, אנחנו אוהבים לנסוע לסלוניקי שבצפון יוון, שם מצאנו את איסטנבול של פעם.

6 מהו הפספוס שלך?

חבל לי על כך שלא המשכתי ללמוד, לאחר סיום הלימודים בתיכון. המשפחה לחצה, אבל באותו הזמן זה לא היה בראש שלי. הפספוס